

tekst 11

Ouders lieten zoontje (8) diefstallen plegen

Pas 8 jaar was het jongetje, toch werd hij door zijn ouders meegenomen op rooftocht langs drogisterijen. Hij liep met gestolen parfums naar buiten terwijl ook zijn ouders wat flesjes meenamen zonder af te rekenen. “Ze brengen hun 8-jarige kind zo op het criminele pad,” zei de officier van justitie donderdag 30 november. De verdachten werden op 18 augustus betrapt in Waddinxveen.

De officier van justitie nam het de ouders zeer kwalijk dat ze misbruik hebben gemaakt van de kwetsbare positie van hun eigen zoontje. “Zij zijn er verantwoordelijk voor dat hij opgroeit in een veilige omgeving. Voor die verantwoordelijkheid en voor de belangen van hun zoon hebben ze totaal geen oog gehad.”

Het Openbaar Ministerie eiste tegen de vader en moeder twaalf maanden cel waarvan drie maanden voorwaardelijk.

De ... deed donderdag 30 november meteen uitspraak.

bron: hartvanwaddinxveen.nl van 30 november 2023

Lees tekst 11.

- 1p 15 Welke strafrechter of rechterlijke instantie moet er op de puntjes in tekst 11 worden ingevuld?
- A Hoge Raad
 - B kantonrechter
 - C meervoudige kamer
 - D politierechter

Zie tekst 11.

- 1p 16 Er zijn verschillende theorieën die crimineel gedrag proberen te verklaren. → Leg uit met welke theorie op basis van tekst 11 te verklaren is dat het jongetje parfum heeft gestolen.

Zie tekst 11.

- 1p 17 Een rechtszitting bestaat uit verschillende onderdelen. Welk onderdeel van de rechtszitting komt aan bod in tekst 11?
- A de tenlastelegging
 - B het pleidooi
 - C het requisitoir
 - D het verhoor

Zie tekst 11.

- 1p 18 Zijn er strafrechtelijke gevolgen voor het jongetje en zo ja, welke?
- A Ja, de officier van justitie gaat hem een schikkingsvoorstel doen.
 - B Ja, de politie gaat hem doorsturen naar Halt.
 - C Ja, hij zal in een aparte rechtszitting voor een kinderrechter moeten verschijnen.
 - D Nee, hij zal niet strafrechtelijk worden vervolgd.
- 2p 19 Hieronder staan twee uitgangspunten van het Nederlandse strafrecht.
- Maak **beide** uitgangspunten kloppend door steeds de juiste keuze te maken. Schrijf de kloppende zinnen op.
- 1 De ... (kies uit: rechter / wet) bepaalt welke straf ... (kies uit: maximaal mag / minimaal moet) worden gegeven.
 - 2 Iedereen wordt voor ... (kies uit: onschuldig / schuldig) gehouden totdat zijn ... (kies uit: onschuld / schuld) door de rechter is vastgesteld. Bij gebrek aan bewijs volgt ... (kies uit: strafvermindering / vrijspraak).

tekst 12

Rotterdam heeft deze zomer al honderden verkeershufters beboet

Rotterdam pakt verkeershufters steeds harder aan. Alleen al in de maanden juni en juli zijn meer dan 260 bekeuringen uitgedeeld voor het rijden in 'herriebakken' met een knallende uitlaat of harde muziek, maar ook voor overdreven hard rijden, rijden zonder rijbewijs en/of gordel en het rijden in gestolen auto's.

De Rotterdamse aanpak is zo succesvol dat "bestuurders elkaar onderling bellen om niet meer naar de stad te komen vanwege de controles", meldt Rijnmond.

De gemeente begon twee jaar geleden met de nieuwe aanpak, nadat vooral in de binnenstad bewoners en ondernemers klaagden over overlast.

bron: nos.nl van 26 augustus 2023

Lees tekst 12.

- 2p 20 Leg uit dat de Rotterdamse aanpak in tekst 12 repressief is **en** een preventieve werking heeft.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- De Rotterdamse aanpak is repressief, want ...
- De Rotterdamse aanpak heeft een preventieve werking, want ...

tekst 13

Het begrip majesteitsschennis¹⁾ bestaat sinds 2020 niet meer in de Nederlandse wet.

Op 1 januari 2020 verdween het artikel over majesteitsschennis na bijna twee eeuwen uit het wetboek. Daarop stond tot dat moment een maximale gevangenisstraf van 5 jaar. Er kwam geen nieuwe wet voor in de plaats.

noot 1 majesteitsschennis = belediging van de koning(in)

bron: rtlnieuws.nl van 21 september 2022

Lees tekst 13.

1p 21 Leg uit dat uit tekst 13 blijkt dat criminaliteit relatief is.

tekst 14

Minister Weerwind bezoekt gevangenis Veenhuizen

Demissionair minister voor Rechtsbescherming Franc Weerwind heeft een werkbezoek gebracht aan gevangenis Veenhuizen. Weerwind ging onder andere in gesprek met twee gedetineerden¹⁾ die op de vadervleugel verblijven. Op deze afdeling is plek voor 23 gemotiveerde gedetineerden die vader zijn en tijdens hun detentie in staat worden gesteld om de band met hun kind(eren) zo goed mogelijk te kunnen onderhouden. Minister Weerwind: “Vaders leren door deze contacten hoe belangrijk hun gezin en leven buiten de gevangenis is, waardoor ze na hun straf minder snel de fout ingaan”.

noot 1 gedetineerde = iemand met een vrijheidsstraf

bron: dekrantnieuws.nl van 10 november 2023

Lees tekst 14.

1p 22 Er zijn verschillende theorieën die crimineel gedrag proberen te verklaren. Met welke theorie kan het idee van de vadervleugel in gevangenis Veenhuizen onderbouwd worden?
met de

- A anomietheorie
- B bindingstheorie
- C etikettentheorie
- D neutraliseringstheorie

- 2p 23 *Zie tekst 14.*
- Straffen hebben verschillende doelen, waaronder vergelding en beveiliging van de samenleving.
- Leg uit welke **twee andere** doelen van straffen te herkennen zijn in tekst 14.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
- 1 Het doel ..., want in tekst 14 staat ...
 - 2 Het doel ..., want in tekst 14 staat ...

tabel 1

Halt-verwijzingen

type verwijzing	2020	2021	2022
vanwege overtreding	6.109	3.651	3.489
vanwege leerplicht	954	1.245	1.455
vanwege misdrijf	3.515	2.298	2.205

bron: Jaarverslag 2022 Halt

- 2p 24 *Bekijk tabel 1.*
- In tabel 1 staat het aantal verwijzingen naar Halt in de jaren 2020, 2021 en 2022 vanwege een overtreding, een misdrijf en vanwege het niet voldoen aan de leerplicht.
- Hieronder staan vier uitspraken naar aanleiding van tabel 1.
- 1 Alle verwijzingen naar Halt zijn gedaan door de politie.
 - 2 Het aantal verwijzingen vanwege overtredingen en misdrijven is tussen 2020 en 2021 afgenomen.
 - 3 In 2022 heeft Halt 3.489 keer een kortdurende hechtenis opgelegd.
 - 4 Jongeren worden steeds vaker doorverwezen wegens spijbelgedrag.
- Geef per uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.*
- 1 = ...
 - 2 = ...
 - 3 = ...
 - 4 = ...

tabel 2

Een aantal geregistreeerde misdrijven in Nederland

misdrijf	2021	2022	2023
diefstal en inbraak met geweld	5.545	5.965	6.005
heling	5.545	6.600	6.850
witwassen	2.475	1.535	1.460
discriminatie	555	410	510
drugsmisdrijven: softdrugs	5.525	4.725	5.375
rijden onder invloed	31.910	42.745	42.210
vernietiging openbaar vervoer	810	820	560
openlijk geweld tegen persoon	3.390	4.085	4.055

bron: Stichting Cito - opendata.cbs.nl

Bekijk tabel 2.

- 1p 25 Om een beeld te krijgen van de omvang van de criminaliteit in Nederland wordt gebruikgemaakt van verschillende soorten onderzoeken en statistieken.

Welk soort onderzoek of statistiek zal een vollediger beeld kunnen geven van de werkelijke omvang van 'rijden onder invloed' dan tabel 2?

- A daderonderzoek
- B politiestatistieken
- C slachtofferonderzoek

Zie tabel 2.

- 1p 26 Tabel 2 geeft geen volledig beeld van het werkelijke aantal gevallen van 'openlijk geweld tegen persoon'.

→ Geef hiervoor een verklaring.

Zie tabel 2.

- 1p 27 Hieronder staan twee uitspraken over tabel 2.

1 Het aantal geregistreeerde misdrijven in tabel 2 dat onder de Opiumwet valt, was in 2022 lager dan in 2023.

2 Twee soorten misdrijven uit tabel 2 staan in de Wegenverkeerswet.

→ Geef per uitspraak aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

1 = ...

2 = ...

tekst 15

Yuverta vmbo in Utrecht morgen weer open na online dreigement

Het Yuverta vmbo in Utrecht gaat morgen weer open, nadat de school vandaag gesloten was vanwege een online dreigement.

De zogenoemde driehoek, waarin ... en de burgemeester overleggen, vindt dat het normale leven zoveel mogelijk door moet gaan en dat het sluiten van een school een uiterste maatregel moet zijn. "Om die reden hebben we vanochtend contact opgenomen met de school en vanuit de driehoek geadviseerd dat ze weer open kunnen", laat een woordvoerder van de Utrechtse burgemeester Dijksma weten.

De school is geschrokken van het dreigement: "Als de dreiging binnenkomt weet je niet hoe serieus je het moet nemen. Je gaat meteen in de 'zorgstand'; zijn de leerlingen veilig? Zijn de medewerkers veilig?", omschrijft een woordvoerder het gevoel dat ze had na het dreigement.

bron: rtvutrecht.nl van 25 mei 2023

Lees tekst 15.

- 1p 28 Wat moet er op de puntjes in tekst 15 worden ingevuld?
- A de gemeenteraad, de wethouder van veiligheid
 - B de gemeenteraad, het Openbaar Ministerie
 - C de politie, de wethouder van veiligheid
 - D de politie, het Openbaar Ministerie

Zie tekst 15.

- 1p 29 Criminaliteit kent twee soorten gevolgen: materiële en immateriële. Uit tekst 15 blijkt dat het online dreigement met zekerheid een van deze soorten gevolgen heeft gehad.

→ Leg uit of uit tekst 15 blijkt dat het online dreigement materiële gevolgen heeft gehad of immateriële gevolgen heeft gehad.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Uit tekst 15 blijkt: ... (kies uit: materiële / immateriële) gevolgen, want ...

tekst 16

Ontsnappen uit gevangenis niet strafbaar, maar helper wacht wel straf

Ontsnappen uit een gevangenis. Door de jaren heen zijn er in binnen- en buitenland genoeg pogingen hiertoe gedaan en in veel Hollywoodfilms lukt het nog vaak ook. Een verdachte die vandaag in de rechtbank terechtstaat, had minder geluk. Hij hielp een gedetineerde bij een ontsnappingspoging in oktober maar ze werden beiden gepakt.

Strafrechtdeskundige Henny Sackers zegt tegen RTL Nieuws dat een poging doen om te ontsnappen niet strafbaar is, omdat het wordt gezien als een oerdrang naar vrijheid die ieder mens heeft.

Hulp bij een ontsnappingspoging is wel strafbaar, geeft Sackers aan. "Dat is een groot verschil met de ontsnappingspoging zelf."

bron: rtlnieuws.nl van 10 januari 2023

Lees tekst 16.

- 1p 30 De Nederlandse rechtsstaat heeft verschillende kenmerken. Volgens welk kenmerk mag de gedetineerde die probeerde te ontsnappen uit de gevangenis, niet bestraft worden door de rechter?
- A Alle burgers zijn voor de wet gelijk.
 - B Er is sprake van een machtscheiding.
 - C Er is sprake van rechtshandhaving.
 - D Het legaliteitsbeginsel geldt.
- 1p 31 Voor een aantal veelvoorkomende strafbare feiten kan de officier van justitie zelf een strafbeschikking opleggen. Hieronder staan vijf verschillende sancties.
- 1 geldboete
 - 2 gevangenisstraf
 - 3 hechtenis in huis van bewaring
 - 4 schadevergoeding
 - 5 taakstraf
- Welke **drie** sancties kan een officier van justitie opleggen als hij een strafbeschikking oplegt? Noteer alleen de nummers.

tekst 17

Mishandelen ambtenaren

Een vrouw (27) uit Schijndel heeft dinsdagmiddag van de rechter een taakstraf van 150 uur gekregen voor poging tot zware mishandeling van een ambtenaar van de gemeente Meierijstad. Dat laat Omroep Brabant Nieuws weten. Ook moet ze een schadevergoeding van € 2000 betalen en kreeg ze een voorwaardelijke celstraf van twee maanden voor als ze nog een keer de fout in gaat.

De voormalig wereldkampioene kickboksen sloeg in november 2023 twee ambtenaren tijdens een gesprek. Het was een gesprek waarin mogelijk de bijstandsuitkering van de verdachte gestopt zou worden omdat er vermoedens waren van fraude. Dat gesprek werd grimmig en escaleerde volledig.

bron: tvschijndel.nl van 16 januari 2024

Lees tekst 17.

- 1p 32 Welke soort sancties heeft de vrouw gekregen?
- A een bijkomende straf, een hoofdstraf en een maatregel
 - B een bijkomende straf en twee hoofdstraffen
 - C een hoofdstraf en twee bijkomende straffen
 - D een hoofdstraf en twee maatregelen
 - E een maatregel en twee hoofdstraffen
- 1p 33 Wie leest in een rechtszitting de aanklacht voor?
- A de advocaat
 - B de officier van justitie
 - C de rechter
 - D het slachtoffer